

Meise, 6 maart 2012

Persbericht

‘Aliens’ bedreigen Antarctica

Een internationaal team van wetenschappers publiceerde deze week een studie in het gerenommeerde tijdschrift *Proceedings of the National Academy of Sciences* waarin de introductie van ‘alien species’ in Antarctica werd onderzocht. Deze ‘aliens’ zijn geen marsmannetjes, maar planten afkomstig van andere werelddelen die niet thuishoren op Antarctica en die als clandestiene passagier door bezoekers van het Antarctisch Continent werden geïntroduceerd. Onder wetenschappers is het gangbaar om niet-inheemse plant- en diersoorten ‘aliens’ te noemen.

Eén van de wetenschappers van de Nationale Plantentuin van België, Dr. Bart Van de Vijver (bovenaan op de foto), werkte actief mee aan dit onderzoek. Hij verzamelde samen met zijn collega's een deel van onderzoeksmateriaal door bezoekers, hun materiaal en hun proviand, met de boot op weg naar Antarctica, letterlijk te stofzuigen. De resultaten zijn ontstellend. Meer dan 70 000 zaadjes en sporen werden op die manier ontdekt, gemiddeld zo'n 9 per persoon.

Opvallend is dat wetenschappers zich vaker schuldig maakten aan het introduceren van zaadjes dan toeristen, ondanks het feit dat er bijna 5 maal zoveel toeristen Antarctica bezoeken. Veel van deze zaadjes zijn bovendien afkomstig van soorten die normaal in koude en gematigde gebieden leven en die dus zouden kunnen overleven in de minst koude delen van Antarctica. Vooral met de huidige opwarming van het klimaat kunnen deze uitheemse soorten zich settelen en zich invasief gaan gedragen. Hiermee wordt bedoeld dat ze zich dermate weten voort te planten dat de inheemse soorten concurrentie ondervinden.

Tot voor kort was Antarctica door zijn isolatie beschermd tegen invloeden van buitenaf. Die bescherming is nu doorbroken door de continue stroom van bezoekers in het gebied. Vaak zien we de dramatische gevolgen pas als het te laat is, wanneer de soort zich reeds gevestigd heeft. De auteurs hopen met de studie het bewustzijn van de vele bezoekers op Antarctica aan te wakkeren om zorgvuldiger om te springen met het Antarctische Continent. Het is duidelijk dat gepaste maatregelen moeten genomen worden om de toevloed van ‘alien species’ op Antarctica te stoppen.

Link naar het artikel:

<http://www.pnas.org/content/early/2012/02/27/1119787109.full.pdf+html>

Meer info:

- Nederlandstalig Perscontact : Koen Es, 02/260.09.69 ; koen.es@br.fgov.be
- Attaché de presse francophone : Franck Hidvégi 02/260.09.91 - franck.hidvegi@br.fgov.be.

Fototentoonstelling Dieren en planten uit een koud paradijs Van 18 februari tot 22 april 2012

Wie aan Antarctica denkt, ziet een onmetelijke ijswoestijn voor zich waar in de verste verte geen leven te bespeuren valt. Maar dit beeld geldt slechts voor een deel van het witte continent, dat meer dan 450 keer groter is dan ons land. Er zijn immers ook delen waar dieren- en planten zich hebben weten te vestigen en waar er in de zomermaanden van het zuidelijk halfrond nauwelijks sneeuw te bespeuren valt. De Zuidelijke Shetlandeilanden in de Scotiazee en de Zuidelijke IJszee zijn daar mooie voorbeelden van.

Naar één van die eilanden, Livingston, trok Dr. Bart Van de Vijver in 2009 op expeditie. Hij werkt als algoloog in de Nationale Plantentuin en onderzoekt vooral diatomeeën of ééncellige kiezelwieren. Gewapend met zijn

onderzoeksmateriaal trok hij op het eiland rond. Tussen de staalnames door heeft hij de kans gegrepen om de ongerepte natuur en uitgestrekte landschappen in prachtige foto's te vereeuwigen. Soms waren zeeolifanten en pinguïns zijn enige gezelschap. Meer dan eens stond hij oog in oog met roofdieren als zeeluipaarden, pelsrobben, skua's en reuzenstormvogels. Niet ongevaarlijk maar het leverde wel prachtige beelden op, waarvan hij ons wil laten genieten tijdens deze tentoonstelling.

Op **zondag 18 maart om 14 uur** geeft Dr. Bart Van de Vijver een lezing waarin hij zijn onderzoek toelicht en het grote publiek laat meegenieten van nog extra sfeerbeelden. Achteraf kan je hem in de tentoonstelling aantreffen en alles vragen wat je over 'Wetenschap in een koud paradijs' had willen weten.

Praktisch

Toegang: € 5; 60+, en personen met beperkingen € 4; -12 jaar, studenten en begeleiders van personen met beperkingen gratis.

Het ticket geeft tevens toegang tot alle collecties van de Plantentuin waaronder het Plantenpaleis (deels in renovatie). Voor de lezing betaalt u € 1 extra op de toegangsprijs.

De tentoonstelling is alle dagen open behalve op 20 en 21 april.